

Харківська обласна рада
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Державне управління охорони навколишнього природного середовища
у Харківській області

**ЧЕРВОНА КНИГА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Тваринний світ**

Харків — 2013

СИНЯВЕЦЬ ПІРЕНЕЙСЬКИЙ*Agriades pyrenaicus* (Boisduval, 1840)**Голубянка пиренейская**

Клас Комахи — Insecta

Ряд Лускокрилі — Lepidoptera

Родина Синявці — Lycaenidae

Природоохоронний статус

Вразливий. Занесений до Червоної книги України (вразливий).

Морфологічна характеристика

Метелик із розмахом крил 23–28 мм. Статевий диморфізм добре виражений. Самці: крила блідо-блакитнувато-сірі з вузькою темною крайовою смужечкою. Самиці темно-бурі. На передніх крилах обох статей добре помітні порівняно великі чорні дискальні крапки. Бахромка крил біла.

Ареал виду та його поширення у регіоні

Південна Європа, диз'юнктивно у південній частині Східної Європи, Кавказ, Закавказзя, Туреччина. У Харківській області мешкає підвид *A. pyrenaicus ergane* Higgins, 1981; знайдено дві популяції на крейдяних відшаруваннях у заплавах річок Вовча та Оскіл.

Чисельність

Чисельність у пік льоту може сягати 500–800 особин на гектар.

Місця перебування

Трапляється дуже локально на ділянках крейдяних відшарувань на схилах річкових терас.

Особливості біології

Впродовж року розвивається одна генерація. Літ метеликів спосте-

рігається з середини травня до початку червня. Пік льоту співпадає із цвітінням кормової рослини переломника Козо-Полянського (*Androsace koso-poljanskii*) і відбувається 19–27 травня. Діапаузує гусінь у ґрунті, заляльковується у поверхні ґрунту між 25 квітня та 3 травня. Лялечка розвивається 15–20 діб.

Основні чинники зниження чисельності

Руйнування природних крейдяних угруповань через засадження сосною, видобування крейди та надмірний випас худоби.

Заходи охорони

Охороняється у національному природному парку «Дворічанський». Як компонент біоценозу пасивно охороняється у невеликому ботанічному заказнику на річці Вовча. Необхідно припинити будь-які насадження сосни на крейдяних схилах р. Вовча та організувати ентомологічний заказник з категоричною заборонаю лісових насаджень, видобування крейди та надмірного випасу худоби.

Джерела інформації

Pljushch, 1989; Плющ, 2009; Каролинский, Савчук, 2010; Каролінський Є. (2007–2012, особисті повідомлення).

Автори: І. Г. Плющ, Ю. О. Гуля

Фото: © Є. О. Каролінський